

Interessent-workshop om fremtidens veje for brug af kvælstof

May 10, 2017 kl 11:56 am · Arkiveret under [diverse](#), [Seminarer](#)

Den 21. april var omkring 15 interessenter i dNmark samlet til en intens dag på Koldkærsgaard. Alliancens deltagere fik værdifuld feedback på 6 løsningsscenarier, som er i udkast. Løsningsscenarierne spænder vidt, fra optimering af kvælstofforbruget, forbedring af ressourceeffektiviteten og folkesundheden og over til mindre miljø- og klimabelastning.

Hvert løsningsscenarie blev præsenteret for interessenterne, hvorefter de blev inddelt i 3 grupper alt efter om de repræsenterede virksomheder, myndigheder eller landmænd. Herefter gik diskussionen af det enkelte løsningsscenarie lystigt i gang i grupperne, inden for en spørgeramme som tog udgangspunkt i praktik, økonomi og generel rangering. Til sidst præsenterede gruppens referent den enkelte gruppes tanker for hele forsamlingen.

Tommy Dalgaard byder velkommen

Geografisk målretning – 3 lokale scenarier

Lokale scenarier med udgangspunkt i Hagens Møllebæk (nær Skive), Henne Mølle Å (nær Varde) og hele Limfjorden var de første løsningsscenarier, som kom under behandling. I oplandet til Hagens Møllebæk var udfordringen med udledning af kvælstof til Limfjorden løst med placeringen af minivådområder og vådområder. Fra landbrugets side var der god opbakning til dette, da det var holdningen, at det gav mindst mulig påvirkning af jordbruget med størst mulig miljøgevinst, om end det kan være demotiverende at være en del af et vådområdeprojekt, hvis det enten trækker i langdrag eller ender ud i ingenting. Fra myndighedernes side var der fokus på, at vådområder og minivådområder ikke tager højde for udfordringer for grundvandet, mens virksomhedsgruppen også fokuserede på mislykkede vådområdeprojekter samt påvirkning af grundvand.

Næste lokale løsningsscenarie havde udgangspunkt i oplandet til Henne Mølle Å. Her var løsningen at inddеле oplandet i forskellige zoner, alt efter hvor stor retentionen er fra den enkelte mark og ned til nærmeste vandløb (dvs. hvor stor andel af kvælstof der tilbageholdes inden det når vandløbet). Den landmand med en mark i zone 1 må slet ikke gøde sine marker, mens landmanden i zone 4 må fuldgødske. Både landmænd og myndigheder var enige om, sådan en system vil være tungt at løfte administrationsmæssigt, mens pointen fra virksomhedsgruppen var, at det skaber incitament for landmanden til at øge udnyttelsesgraden af sin gylle i de områder, hvor der ikke må køres så meget ud.

Det sidste geografisk målrettede scenarie tog udgangspunkt i hele oplandet til Limfjorden, hvor ideen er, i et Geografisk Informationssystem (GIS), at analysere data fra oplandet og rangere de geografiske markblokke alt efter, hvor det økonomisk set bedst kan betale sig at gøre, eller undlade at gøre en indsats opgjort i kr./ha. Dette skaber udgangspunkt for at foreslå en optimal geografisk placering af forskellige kvælstofiltag. Både virksomheds- og landbrugsgruppen kunne se perspektiverne i at lave indsatser der hvor det bedst kunne betale sig, og gøre samfundet rigere som sådan, mens myndighedsgruppen var bekymret for, hvordan det skulle reguleres, samt hvem, der skulle betale for omkostningerne ved den ændrede praksis i de områder, som var sårbare, især hvis de udpegede områder blev overlappet af flere kommuner.

Line Block Hansen forklarer omkostningsminimeringsmodellen

N-footprint og ændrede forbrugsmønstre

Anden halvdel af workshoppen tog udgangspunkt i nationale scenarier, og her var det første scenarie at introducere et værktøj kaldet N-footprint, lidt ligesom man også kender det fra et carbon-footprint. Ideen er, at gøre forbrugerne opmærksomme på, hvad deres valg i forhold til indkøb af fødevarer og andre varer såsom energi og transportforbrug, har af betydning for udslippet af miljøskadelige kvælstofforbindelser pr. person, eller hvad for eksempel et mindre madspil vil betyde. Derigennem kan denne oplysning måske føre til, at forbrugerne ændrer deres forbrug, og dermed de skadelige effekter af kvælstof.

Virksomhedsgruppens holdning var, at tiltaget var en god ide, da det kunne skabe grobund for at promovere "miljøvenlige produkter", men så også udfordringer i, at produkter, som nok har et lavt N-footprint, måske har et tilsvarende højt carbon-footprint. Myndighederne var inde på, at man kunne påvirke forbrugernes N-footprint ved at lave momsdifferentiering og derved styrke ønskede ændringer i forbrugsmønstret, som f.eks. ved at sænke momsen på varer, der har et lavt N-footprint; eller hæve det på kød, - men de så ellers udfordringer i det arbejde, det vil være at lave holdningsændringer hos forbrugerne. I landbrugsgruppen gik overvejelsen på, om vi i forhold til udvaskning kan tænke N-footprint ind, og om det rykker ved noget ude i miljøet. Ellers var der positive overvejelser om at bruge det som

branding og derved skabe merværdi. Der var enighed om, at og så længe landbruget kan leve af at producere den vare, som forbrugeren efterspørger, så er det optimalt.

Teknologi – forsuring

Fuld forsuring af husdyrgødning var tænkt ind som det næste scenarie. Forsuring er en teknologi, som særligt adresserer fordampning af ammoniak, som både sker på marken og inde i stalden. Her var meldingen fra landbrugsgruppen, at det vil blive meget dyrt at installere teknologien fuldt ud, både i kvæg og svinebedrifter og, at staldforsuring sammen med biogasanlæg ikke kunne lade sig gøre, så teknologierne er i konkurrence med hinanden. Ligeledes er der efter kvælstofkvoten er væk, ikke incitament til at opnå en bedre udnyttelse af kvælstof. Virksomhedsgruppen var inde på, at man kan komme rigtig langt med nutidens teknologi, men at finansieringen mangler, og at der desuden er forskel på omkostnings-effektiviteten alt efter om man går efter at staldforsure eller markforsure. I myndighedsgruppen var overvejelserne generelt positive og især EU-kravet om at reducere udledningen af ammoniak med 24 % inden 2020 gør teknologien højaktuel at se på.

Teknologi – biogas

Dagens sidste scenarie gik på at se, hvor langt man kunne komme med biogas. Her var meldingerne fra myndighederne positive, da biogas både adresserer en kvælstof- og klimaproblematik. Landbrugsgruppen var også positive, da der kan være en god forretning i at afsætte biogas og bringe biogasyllen ud. Virksomhedsgruppen var inde på, at der i biogasylle var højere risiko for mere udvaskning pga. mere tilgængeligt kvælstof i gyllen, men at dette kunne bl.a. løses med kvælstofhæmmere. Desuden blev det bemærket, at det var oplagt at kombinere biogas med en efterfølgende forsuring af den gylle der bringes ud i marken, og at dette bør undersøges nærmere.

De ansvarlige for det enkelte løsningsscenarier vil nu gennemgå feedbacken, og i det omfang det er hensigtsmæssigt rette løsningsscenarierne til, ligesom en opsummering af pointerne fra feedbacken vil indgå som et bilag til hvert af scenarierne.

Ranking

Ranking af scenarier. 1-5, hvor 1 er en meget sur smiley og 5 er en meget glad smiley

	Virksomheder	Landbrug	Myndigheder
Lokalt scenarie – Hagens Møllebæk	3	4	2-3
Lokalt scenarie – Henne Mølle Å	1-5 (flere holdninger)	2	3-4
Hovedoplånd Limfjorden	2-3	2	2

N-footprint	3-4	4	2
Fuld forsuring	4	1	4-5
Biogas	3-4	4	4

 [Permalink](#)
